

Boj gymnazisty s kvasinkami rodu Candida zaujal i Ameriku

Jan Blaha si z mezinárodní soutěže v Houstonu přivezl bronzovou medaili.

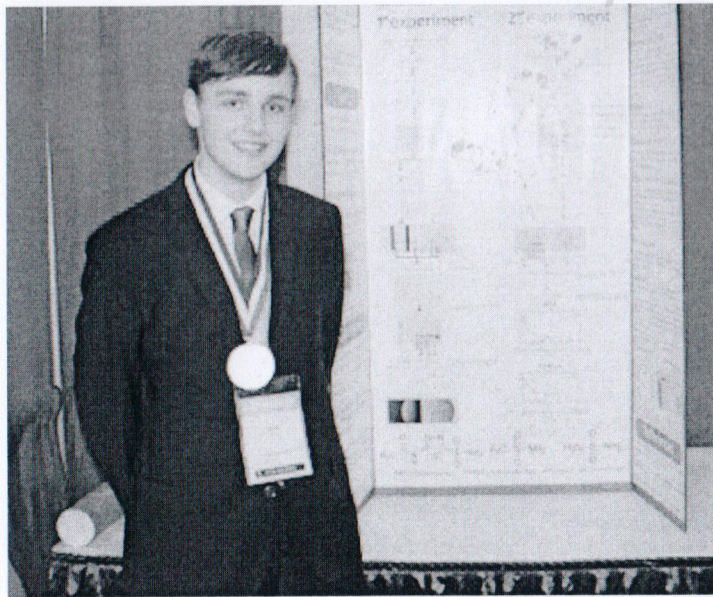
Přelouč – Vynikajícího úspěchu dosáhl Jan Blaha, student Gymnázia a Střední odborné školy Přelouč, na mezinárodní soutěži I-SWEEEP 2016 v americkém Houstonu. Uznání si získal jeho projekt zaměřený na boj s kvasinkami rodu Candida.

Na soutěž do Spojených států amerických postoupil přeloučský gymnazista jako vítěz Festivalu vědy a techniky pro děti a mládež v Pardubickém kraji. V kategorii Environment – Healthcare & Disease Prevention se svým projektem Karbonická anhydráza Nce103p patogenní kvasinky Candida

parapsilosis získal v konkurenci téměř 200 soutěžících z celého světa bronzovou medaili.

„Kvasinky rodu Candida mohou způsobit závažné systémové sepse, které se v současné době jen velmi obtížně léčí. Úmrtnost postižených, především pacientů s oslabenou imunitou, dosahuje až 60 procent,“ vysvětlil Jan Blaha, proč je výzkum v této oblasti hodnocen jako vysoce potřebný a samotná práce jako velmi užitečná pro praktické řešení problematiky.

Velkému úspěchu předcházela celoroční systematická práce v laboratoři chemie a biologie gymnázia i v Ústavu organické chemie a biochemie Akademie věd

JAN BLAHA, student Gymnázia a Střední odborné školy Přelouč, byl úspěšný na mezinárodní soutěži v Houstonu. Foto: archiv

České republiky a také na Univerzitě Pardubice.

Do soutěže byl Jan Blaha nominován asociací AMA-VET, která vyhledává a rozvíjí mládež s vědeckým a technickým nadáním.

„Ukazuje se, že pořádání soutěží, kde se setkávají talentovaní studenti, má smysl. Pro mladé nadšené vědce je to šance, jak se poměřit s kolegy a třeba i nastartovat kariéru. Každoročně se na nich objevuje řada nejen zajímavých, ale hlavně užitečných projektů z různých odvětví. Výzkum Jana Blahy je typickým příkladem, neboť by v budoucnu mohl pomáhat k záchraně životů,“ uvedl hejtman Pardubického kraje Martin Netolický. (pad)

Festival vědy a techniky

Asociace pro mládež, vědu a techniku AMAVET společně s Pardubickým krajem, Univerzitou Pardubice a dalšími spolupořadatelé vyhlásili ve školním roce 2015/2016 již IX. ročník soutěže Festival vědy a techniky pro děti a mládež v Pardubickém kraji, která je součástí programu rozvíjení zájmu žáků o vědecké a technické obory. Cílem je podněcovat co nejvíce starších žáků a středoškoláků prostřednictvím řešení vědeckých projektů k odhalování a rozvíjení jejich tvůrčích schopností.

Boj gymnazisty s kvasinkami rodu *Candida* zaujal i Ameriku

1.6.2016 Pardubický deník str. 2 Pardubicko/Mezinárodní den dětí

(pad) Univerzita Pardubice

Jan Blaha si z mezinárodní soutěže v Houstonu přivezl bronzovou medaili.

Přelouč – Vynikajícího úspěchu dosáhl Jan Blaha, student Gymnázia a Střední odborné školy Přelouč, na mezinárodní soutěži ISWEEEP 2016 v americkém Houstonu. Uznání si získal jeho projekt zaměřený na boj s kvasinkami rodu *Candida*. Na soutěž do Spojených států amerických postoupil přeloučský gymnazista jako vítěz Festivalu vědy a techniky pro děti a mládež v Pardubickém kraji. V kategorii Environment – Healthcare & Disease Prevention se svým projektem Karbonická anhydráza Nce103p patogenní kvasinky *Candida parapsilosis* získal v konkurenci téměř 200 soutěžících z celého světa bronzovou medaili.

„Kvasinky rodu *Candida* mohou způsobit závažné systémové sepse, které se v současné době jen velmi obtížně léčí. Úmrtnost postižených, především pacientů s oslabenou imunitou, dosahuje až 60 procent,“ vysvětlil Jan Blaha, proč je výzkum v této oblasti hodnocen jako vysoce potřebný a samotná práce jako velmi užitečná pro praktické řešení problematiky.

Velkému úspěchu předcházela celoroční systematická práce v laboratoři chemie a biologie gymnázia i v Ústavu organické chemie a biochemie Akademie věd České republiky a také na **Univerzitě Pardubice**.

Do soutěže byl Jan Blaha nominován asociací AMAVET, která vyhledává a rozvíjí mládež s vědeckým a technickým nadáním.

„Ukazuje se, že pořádání soutěží, kde se setkávají talentovaní studenti, má smysl. Pro mladé nadšené vědce je to šance, jak se poměřit s kolegy a třeba i nastartovat kariéru. Každoročně se na nich objevuje řada nejen zajímavých, ale hlavně užitečných projektů z různých odvětví. Výzkum Jana Blahy je typickým příkladem, neboť by v budoucnu mohl pomáhat k záchraně životů,“ uvedl hejtman Pardubického kraje Martin Netolický.

***

Festival vědy a techniky

Asociace pro mládež, vědu a techniku AMAVET společně s **Pardubickým** krajem, **Univerzitou Pardubice** a dalšími spolupořadatelé vyhlásili ve školním roce 2015/2016 již IX. ročník soutěže Festival vědy a techniky pro děti a mládež v Pardubickém kraji, která je součástí programu rozvíjení zájmu žáků o vědecké a technické obory. Cílem je podněcovat co nejvíce starších žáků a středoškoláků prostřednictvím řešení vědeckých projektů k odhalování a rozvíjení jejich tvůrčích schopností.

Foto popis| JAN BLAHA, student Gymnázia a Střední odborné školy Přelouč, byl úspěšný na mezinárodní soutěži v Houstonu.

Foto autor| Foto: archiv

Region| Východní Čechy

Středoškolák z Přelouče žije v různých světech. Přepíná mezi vědou a kamarády

30.5.2016 ČRo - pardubice.cz str. 0 mamehosty

Jakub Malý Univerzita Pardubice

Na svůj věk toho stihnul dost. Navíc se zabývá něčím, čemu jeho vrstevníci většinou ani za mák nerozumí. Student Gymnázia a Střední odborné školy Přelouč Jan Blaha získal bronzovou medaili na mezinárodní vědecké soutěži v americkém Houstonu.

Poslechněte si celý pořad Postoupil tam jako vítěz Festivalu vědy a techniky pro děti a mládež v Pardubickém kraji. A víte, jak se jmenuje ten projekt? Karbonická anhydráza Nce103p patogenní kvasinky *Candida parapsilosis*. „Kvasinkové infekce zná spousta lidí. Hlavně pacientům s oslabenou imunitou mohou způsobovat velmi závažné infekce s tragickými následky. Zabývám se tím, že studuju jeden enzym. Díky tomu se snažím infekcím předejít.“ Někdo chce být popelářem, někdo vědcem Blaha asi před třemi lety vyhrál na **Univerzitě** Karlově soutěž o splněný dětský vědecký sen. „Měl jsem určitý rozpočet a mohl jsem si říct, co bych chtěl zažít. Chtěl jsem zjistit, jaké to je pracovat s vědci a dělat vědu. Minulé léto mě poslali do Ústavu organické chemie a biochemie Akademie věd České republiky. Tři týdny jsem tam neustále pracoval. Od té doby se to se mnou táhne. Pracuji taky na **Univerzitě Pardubice**.“ A proč zrovna kvasinky? „Dostal jsem seznam projektů, do kterých bych se mohl zapojit. Tento projekt byl úplně v plenkách. Nikdo o něm skoro nic nevěděl. Chtěl jsem na něm pracovat a moje práce pokračuje. Měl jsem štěstí. Taky je potřeba nějaká píle a vytrvalost,“ říká skromně student Blaha. Volný čas do vědy nepatří O tom, co dělá ve vědě, si s kamarády moc nepovídá. „A ve vědě nekonzultuju, co dělám ve svém volném čase. Občas je problém, když se někdo zeptá, co dělám. Dvacet minut vysvětluju a ten člověk stejně nechápe. S přechodem jinak nemám problém.“ Po maturitě by Blaha chtěl studovat **vysokou školu**, kvůli jazykům nejlépe v zahraničí. „Slyšel jsem třeba o skvělé biochemické škole v Glasgow. Úplně nemám rád biflování, spíš mám rád praxi a školu hrou.“ Taky proto se prý na přeloučském gymnáziu zapojuje do studentského parlamentu a bojuje třeba za menší množství domácích úkolů. Vadí mu "bezhlavé šprtání".

URL| http://www.rozhlas.cz/_zprava/1618613